

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Giltig från: 2026-03-17

Innehållsansvar: Karin Scharl, (karsc4), Chefsjuksköterska

Giltig till: 2026-11-28

Granskad av: Karin Scharl, (karsc4), Chefsjuksköterska

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Trycksår-, undernäring- och fallombudets roll (TUF-ombud) - ansvarsfördelning och arbetssätt vid SÄS

Sammanfattning

Rutinen beskriver, som en del i ett ledningssystem, trycksår-, undernäring- och fall (TUF)-ombudets ansvarsområden samt de rutiner för uppföljning som ska göras med stöd av närmaste chef. TUF-ombudet utses av vårdenhetschef (VEC) för att driva de patientsäkerhetsfrågor som rör TUF-området på sin enhet med stöd av arbetsgrupp *Utmärkt omvårdnad* och sjukhusets patientsäkerhetsteam.

Förändringar sedan föregående version

Redaktionella ändringar, giltighetstiden förlängd. Tagit bort avsnittet om PPM-trycksårsmätning och justerat länkar till utdatarapporter.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Förändringar sedan föregående version	1
Bakgrund.....	2
Förutsättningar	2
Ansvarsområden för TUF-ombud	2
Genomförande	3
Utse TUF-ombud	3
Stödfunktioner.....	3
Uppföljning	3
Dokumentinformation.....	4
Referens- och länkförteckning.....	4

Bakgrund

Vårdgivaren är skyldig att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete och Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL beskriver att all hälso- och sjukvårdsverksamhet ska bedrivas så att kraven på en god vård uppfylls. Det innebär att vården ska:

- vara av god kvalitet med en god hygienisk standard
- tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet
- bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet
- främja goda kontakter mellan patienten och hälso- och sjukvårdspersonalen
- vara lättillgänglig [1,2].

TUF-ombudet har en central roll i det strategiska och systematiska patientsäkerhetsarbetet och utses av vårdenhetschef för att tillsammans bedriva preventivt arbetet inom områdena TUF på enheten.

Arbetsgrupp Utmärkt omvårdnad stödjer TUF-ombuden i sitt uppdrag att verka för att begränsa antalet vårdskador av denna karaktär. Läs mer på [Utmärkt omvårdnad - Södra Älvsborgs Sjukhus](#) [3].

Förutsättningar

Ansvarsområden för TUF-ombud

TUF-ombuden ska beredas schematid för att kunna utföra nedanstående arbetsuppgifter:

- Medverka med sin kompetens i enhetens arbete att minska trycksår, undernäring och fall utifrån verksamhetens handlingsplan tillsammans med VEC.
- Vara uppdaterad i de avsnitt i [SÄS styrdokument](#) och [Vårdhandboken](#) som rör trycksår, undernäring och fall.
- Kontinuerligt uppdatera medarbetare på enheten om tillämpningen av riktlinjer och rutiner kopplat till TUF.
- Introducera nya medarbetare i samband med anställning i SÄS rutiner för riskbedömning och åtgärder kopplat till TUF.
- Tillsammans med VEC följa upp enhetens resultat kopplat mot uppsatta mål inom området och löpande återkoppla till kollegor på enheten.
- Delta i utbildningar och ombudsträffar för TUF-ombud (se rubrik [TUF-ombudsträffar](#)) [3].

Genomförande

Utse TUF-ombud

TUF-ombudet utses av VEC. Det behöver finnas minst två TUF-ombud (med fördel en sjuksköterska och en undersköterska) per enhet. Anmälan görs via formulär [Anmäl TUF-ombud - Södra Älvsborgs Sjukhus](#) [3].

Utbildning

Nya TUF-ombud ska genomgå TUF-ombudsutbildning anordnad av arbetsgrupp *Utmärkt Omvårdnad*, i samband med att de får sitt uppdrag. Utbildningarna hittas på intranätet [TUF-ombudsutbildningar - Södra Älvsborgs Sjukhus](#) och anmälan görs i Regionkalendern.

Stödfunktioner

Sjukhusets har ämnesföreträdare inom trycksår, undernäring och fall som fungerar som stödfunktion till verksamheternas TUF-ombud.

Ämnesföreträdarna kontaktas via funktionsbrevlådan, sas.utmarkt.omvardnad@vgregion.se

Uppföljning

Utdata

Arbetsgruppen *Utmärkt Omvårdnad* ansvarar för att det finns utdatarapporter för uppföljning inom TUF-området och att tilldela TUF-ombuden behörighet till rapporterna.

[2023-383 Fallskada och uppkomna trycksår \(drill\) - Power BI Report Server](#)

[2023-264 Kvalitetsindex - Power BI Report Server](#)

[Uppföljning Patientöversikt - Power BI Report Server](#)

Avvikelsehantering

VEC ansvarar för att månadsvis analysera insamlade data från rapporterade risker för vårdskador och inträffade vårdskador noterade i *Gröna Korset* och avvikelsehanteringssystemet MedControl Pro, enligt gällande rutin.

TUF-ombudsträffar

TUF-ombudsträffar anordnas av arbetsgrupp *Utmärkt omvårdnad* regelbundet i syfte att:

- få information och möjlighet till diskussion kring arbetssätt.

- lärande över enhetsgränser och utbyte av erfarenheter.
- att få ämnesfördjupning vid behov.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Karin Scharl, chefsjuksköterska, sjukhusledningen, SÄS

Remissinstanser

Verksamhetschefer, SÄS

Fastställt av

Jerker Nilson, chefläkare, SÄS

Nyckelord

ombud, ansvarsområden, kontaktpersoner, patientsäkerhet, internutbildningar, så, fall, undernäring, TUF, TUF-ombud, vårdskador, PPM

Referens- och länkförteckning

1. Patientsäkerhetslag (2010:659). Svensk författningssamling
www.riksdagen.se under rubrik *Dokument & lagar*
2. Hälso- och sjukvårdslag (2017:30). Svensk författningssamling,
www.riksdagen.se under rubrik *Dokument & lagar*
3. Utmärkt omvårdnad. Publicerad information på SÄS interna webb.
[Utmärkt omvårdnad - Södra Älvsborgs Sjukhus](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Karin Scharl, (karsc4), Chefsjuksköterska

Granskad av: Karin Scharl, (karsc4), Chefsjuksköterska

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefsläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-352

Version: 6.0

Giltig från: 2026-03-17

Giltig till: 2026-11-28